VILÁG PROLETÁRJAI, EGYESÜLJETEK!

VÖRÖS LOBOGÓ

Az RMP Arad városi és rajoni bizottsága, a városi és rajoni néptanács lapja

XVII. évfolyam, 5118. szám
4 oldal, 20 bani
Vasárnap, 1961. augusztus 20.

A párt- és államvezetők Konstancán

Csütörtökön, augusztus 17-én Konstancára érkeztek Gheorghe Gheorghiu-Dej, Gheorghe Apostol, Nicolae Ceausescu, Chivu Stoica és Alexandru Drăghici elvtársak. A párt- és államvezetőket a következő elvtársak kisérik: Gheorghe Gaston Marin, az Állami Tervbizottság elnöke, Dumitru Simulescu, közlekedés- és távközlésügyi miniszter, Nicolae Bădescu, az Építésügyi, Építészeti és Városrendezési Állami Bizottság elnöke. A párt- és államvezetőket a következő elvtársak fogadták: Vasile Vilcu, az RMP Dobrudzsa tartományi bizottságának első titkára, Petre Nicolae, a Konstanca városi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke, a helyi párt- és állami szervek más képviselői.

A konstancai kaszinó termeiben az érdekelt minisztériumok, az Építésügyi, Építészeti és Városrendezési Állami Bizottság és a Dobrudzsa tartományi néptanács építészei és tervezői bemutatták a párt- és államvezetőknek Konstanca rendezésének és átépítésének tervét, a kikötő fejlesztésének tervét, valamint a Hîrsova közelében épitendő Duna-hid tervét.

Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs és a többi párt- és államvezető behatóan érdeklődött a tervezési elgondolásokról és a munkálatok kivitelezésének módszereiről. Megállapitották, hogy jól haladnak a városrendezési terv kidolgozásával, a lakásépitkezés volumenének, az uj lakónegyedek, az utcahálózat, a közlekedési utvonalak és a közszolgáltatási hálózat helyének megállapitásával. Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárs elismeréssel nyilatkozott a tervezők lelkes munkájáról és utmutatásokat adott a városrendezési terv véglegesitését illetően. Külön kidomboritotta, hogy minél szélesebb körben használni kell az előregyártott elemeket, az ipari szerelést, és szüntelenül javitani kell az épitőmunka minőségét.

Utmutatásokat adtak Mamaia fürdőhely gyors ütemü továbbfejlesztésére, hogy évről-évre növeljék befogadó képességét. Intézkedéseket jelöltek ki a tengeri kikötő kibővitésére, a hajógyár átépitésére és kapacitásának növelésére az elkövetkező években.

A Duna-hid épitését 1964 első felében be kell fejezni.

A Kaszinó épülete előtt számos konstancai lakos és a tengerparton üdülő dolgozó fogadta hosszas éljenzéssel Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársat és a többi párt- és államvezetőt. A vendégek ezután megtekintették a kikötőt. Itt a kikötőmunkások és tengerészek szeretettel fogadták, virágcsokrokkal köszöntötték őket. Ellátogattak oda is, ahol a kikötő és a hajógyár kibővitési munkálatait fogják megkezdeni. A kikötőkben horgonyzó hajók tengerészei nagy örömmel köszöntötték a párt- és államvezetőket. Ugyanilyen melegséggel fogadták a vendégeket a hajógyár dolgozói is.

(Agerpres)

Augusztus 23 köszöntésére

Ünnepi műszakok — kiemelkedő eredmények

Városunk valamennyi gyárában és üzemében lelkesen készülnek a küszöbön álló nagy ünnep, hazánk felszabadulásának 17. évfordulója méltó köszöntésére. Ünnepi müszakokat szerveznek, amelyeken az a fő célkitüzésük, hogy még szebb, még kiemelkedőbb eredményeket érjenek el a termelésben.

A Ranghet szerszámgépgyárban

Pénteken, augusztus 18-án szervezték meg a felszabadulásunk évfordulóját köszöntő ünnepi müszakot a termékeiről hires Ranghet szerszámgépgyárban. Az ünnepi müszak nemes vetélkedésébe valamennyi részleg dolgozói bekapcsolódtak és igen szép eredményeket értek el.

A marógépeken dolgozó munkások közül a legkiemelkedőbb teljesitményt Cojocaru Carol és Farkas Dezső elvtársak érték el, akik napi tervüket 45, illetve 25 százalékkal haladták tul. A szereldében is emlékezetes sikerek születtek az ünnepi müszak alkalmával. Stan Petru csoportja 30, a Popovici Miláné 25, az Ardelean Lazăre 24, a Majinkó Istváné pedig 20 százalékkal haladta tul napi előirányzatát.

Az ünnepet köszöntő munkában derekasan résztvettek a szerszámműhely dolgozói is. Közülük a legjobb eredményeket Molnár Ferenc és Dehelean Vasile elvtársak érték el 30, illetve 20 százalékos norma tul-teljesitéssel.

A November 7 gyár élesztőrészlegén

Alig pár napja kezdte meg a termelést a November 7 gyár korszerüsitett, megfiatalitott élesztőrészlege. Az itt tevékenykedő lelkes dolgozók hazánk felszabadulása dicső évfordulójának méltó köszöntésére augusztus 18-án ünnepi müszakot tartottak, s ujabb sikerekkel gyarapitották eddigi eredményelket.

Az ünnepi müszak napján nemcsak a termelésre forditottak nagy gondot, hanem tovább erősitették a munkafegyelmet is. Aznap egyetlen dolgozó sem késett, vagy hiányzott, sőt valamivel a szokásos kezdés előtt már valamennyien munkahelyükön voltak. A részleg aznapi tervét 7 százalékkal haladta tul és 1260 lej értékü különböző anyagot takaritottak meg. A munka termelékenysége ezen a napon 12 százalékkal volt nagyobb mint korábban.

A Teba gyárban

is nagy a készülődés. Minden részleg feldiszitve, ünnepi köntösben várja a közelgő — valamennyiünk számára oly drága — napot. Tegnapelőtt ünnepi müszakot tartottak minden részlegen, melynek során a munkások még lelkesebben, még szorgalmasabban dolgoztak.

A termelési sikerek kiértékelésekor kitünt, hogy szinte valamennyien kitünő eredményeket értek el. Különösen szép eredményekről számolhatnak be a szövöde részlegről Cucu Elena és Deujdea Irina munkásnők, akik 16 illetve 3 százalékos tervtulteljesitést értek el. Az előkészitő-csévéző részleg dolgozói közül kitüntek: Birlea Antonia 39, Măstan Iulia 40, Schuster Anna 36, és Sándor Brindusa 40 százalékos tervtulteljesitéssel.

102,12 százalékban teljesitették nyári tervüket

A kürtösi GTA traktorosai is méltóképpen köszöntik augusztus 23-át, hazánk felszabadulásának 17. évfordulóját.

A GTA dolgozói vállalták, hogy augusztus 23-ig teljesitik nyári mezőgazdasági tervfeladatukat. A brigádok és traktorosok között folyó szocialista verseny azt eredményezte, hogy a kürtösi gépállomás 5 nappal augusztus 23. előtt már 102,12 százalékban teljesitette nyári tervfeladatát.

A traktoros brigádok közül legjobb teljesitményt a Szellelki János vezette brigád érte el, 114,2 százalékos teljesitéssel. A Kürtösön dolgozó 5. számu brigád, Buza István vezetésével 113,7 százalékban teljesitette nyári tervfeladatát. A Mácsán dolgozó 10. számu brigád, Braun Mihály vezetésével 102,4 százalékos eredményt ért el.

A traktorosok közül Almási Vilmos 139,7, Kovács István 125,8, Zámbori Ferenc 127,8 százalékos megvalósitást értek el.

Gráner Dezső levelező.

A sajtényi Flacăra kollektiv gazdaság hires jól gondozott kertészetéről. Különösen a paprika igér gazdag termést ebben az esztendőben. A husos és paradicsompaprikával beültetett 2 és fél hektárról 10 nap alatt több mint 7000 kilogramm termést szedtek le. A gazdaságban ugy számitják, hogy még néhányszor ennyit „szüretelhetnek" majd le a gondosan ápolt paprikatövekről.

Képünkön a kertészet egyik legszorgalmasabb dolgozója, Tau Éva látható.

Jobban, gyorsabban szállitanak

Az Autobaza vállalat munkaközössége az elmult időszakban arra törekedett, hogy maradéktalanul eleget tegyen a nyári mezőgazdasági kampányban ráháruló feladatoknak: időben és zökkenőmentesen végezze el a szállitási munkálatokat.

E munka zavartalanságának biztositása, valamint augusztus 23 méltó köszöntése érdekében még juniusban szocialista versenyt szerveztek. A versenybe a vállalat dolgozóinak döntő többsége bekapcsolódott. Főfeladatuknak a szállitási munkálatok minőségének megjavitását, a tehergépkocsik befogadóképességének teljes kihasználását, az önköltség csökentését tekintik. Lelkes, szorgalmas munkával, az üzemanyagok észszerü felhasználásával szép eredményeket értek el már eddig is.

Azok az állami gazdaságok, ahol szállitási munkát végeztek a betakaritások idején nem mulasztották el levélben köszönetet mondani a vezetőségnek és a dolgozóknak a helyesen megszervezett és jól végzett munkáért.

Az elmult hónapban, a vállalat munkaközössége az önköltség csökkentésével 194.755 lej értékü megtakaritást eszközölt. Ugyanakkor sikerült mintegy 121.000 lej terven felüli jövedelmet is biztositaniok. A gépkocsivezetők és gépészek arra törekszenek, hogy augusztus 23-ig tovább növeljék ezt az összeget.

Szeptemberre termelnek

A vulkáni bányából a napokban érkeztek a felszinre az első csillék, amelyeken ez a felirat állott: „Szeptemberre termeltünk". Ez az augusztus 23 tiszteletére elért ujabb siker az egész kollektiva lelkes munkájának gyümölcse. A bánya munkásai az év kezdete óta több mint 31.000 tonna jóminőségü szenet termeltek terven felül.

Az dolgozók lelkeshangulatú gyűléseken köszöntik a nagy évfordulót

A vasúti fűtőházban

Tegnap, augusztus 19-én került sor a vasuti fűtőházban a hagyományos augusztus 23-i ünnepi gyülésre. A déli órákban az üzem nagyszámu munkása, mérnöke, technikusa és tisztviselője gyült össze az ünnepi alkalomra a szépen feldiszitett étkezde termében.

Az ünnepi gyülés fél 1 órakor kezdődött és mindvégig lelkes hangulatban zajlott le.

Az összegyült fűtőházi dolgozók előtt Cojocaru Simion mérnök elvtárs, az RMP Arad városi bizottsága bürójának tagja szólott a nagy ünnep jelentőségéről. A többi között ismertette a tizenhét esztendő előtti nagyjelentőségü eseményeket, beszélt azokról a hatalmas sikerekről, amelyeket hazánk dolgozói — közöttük a fűtőház munkaközössége is — a felszabadulást követő másfél évtizedet meghaladó időszak során hazánk szocialista épitésében elértek.

A TC műhelyekben

Szombaton, a munka befejezése után a vasuti TC műhelyek dolgozói is ünnepi gyülésen vettek részt, amelyen megemlékeztek hazánk felszabadulásának 17. évfordulójáról.

A nagy ünnep jelentőségét Kondor Viktor elvtárs, a TC műhelyek szakszervezeti bizottságának elnöke méltatta. A szónok hangsulyozta az elmult 17 esztendő során, pártvezette dolgozó népünk által elért nagyszerü sikereket. Befejezésül kiemelte a TC műhelyek dolgozóinak a felszabadulási versenyben elért kiváló termelési eredményelt.

A Fierarul gyárban

Tegnap, a délelőtti müszak befejezése után a Fierarul-gyárban is ünnepi gyülést tartottak augusztus 23, hazánk felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából. Az udvaron felállitott, vörös teritővel beboritott asztal körül álltak a dolgozók. Mindenki ott volt: öregek, fiatalok egyaránt.

Az egybegyültek halk beszélgetése hirtelen elcsitult. Az asztalnál helyet foglaltak az elnökség tagjai: Mészáros Ferdinánd igazgató elvtárs, a városi pártbizottság küldötte, Bergesz József, a pártszervezet bürójának tagja, Berar Gheorghe, a szakszervezeti bizottság elnöke és Fărcas Emanuil, a gyár IMSz-bizottsága részéről.

Az ünnepi gyülést Berar Gheorghe elvtárs nyitotta meg, majd átadta a szót Mészáros Ferdinánd elvtársnak, aki beszédet mondott. Beszédében méltatta a nagy ünnep jelentőségét, rámutatott arra, hogy mennyi áldozatra volt szükség a szabadság kivivásához. És ebben jelentős részük volt a dicsőséges szovjet hadsereg hős katonáinak, akik haláltmegvető bátorsággal harcoltak a népek szabadságáért.

A továbbiakban röviden vázolta a népgazdaság különböző ágaiban: az iparban, mezőgazdaságban az elmult 17 év alatt elért eredményeket, megvalósitásokat, majd néhány szóval említést tett gyáruk termelési sikerekről is.

Beszédét az egybegyültek lelkes, hosszantartó tapsa követte.

★

Hasonló ünnepi gyülést tartottak a Dohánygyárban, ahol Bódi Katalin, a városi pártbizottság aktivistája mondott beszédet.

Tizenöt nappal határidő előtt

A Suceava tartományi erdőipari munkások 15 nappal határidő előtt teljesitették első 8 hónapi tervüket. E sikerüket a haza felszabaditásának 17. évfordulója tiszteletére ajánlják fel.

Az erdei munkások az idén érték el az északmoldvai erdőkitermelések eddigi legmagasabb faanyagkihasználási mutatószámát: 96 százalékot a fenyőfánál, 62,7 százalékot a bükkfánál. Ez az eredmény annak köszönhető, hogy a faanyagnak több mint a felét globális akkordban dolgozó komplex brigádok termelték ki, amelyeknek egy emberre eső napi termelékenysége csaknem kétszerese az egyszerü brigádokénak.

Új szövetkezeti boltok

A Dobrudzsa tartományi Amzacea, Viisoara és Văcăreni falvakban, valamint Bánát, Olténia, Arges és Galac tartományok más falvaiban a napokban uj szövetkezeti boltok nyiltak. Fogyasztási szövetkezeteink az idén 220 uj üzlethelyiséget épitenek falvainkon s ezeknek a felét az első félévben már át is adták rendeltetésének. A szövetkezeti tagok jelentős mértékben közremüködtek az üzletek épitésénél.

A fogyasztási szövetkezetek kereskedelmi hálózata jelenleg csaknem 26.500 egységből áll, amelyek egyre több és változatosabb árucikkekkel látják el a falvakat. A falusi szövetkezetek az év kezdete óta 12 százalékkal több cipőt és textilárut, 57 százalékkal több butort, ötször annyi karórát, négyszer annyi televiziós készüléket, kétszer annyi motorkerékpárt és robogót adtak el, mint az elmult év megfelelő időszakában. A falvakon eladott árumennyiség 13,5 százalékkal nagyobb, mint tavaly.

A falusi lakosság kiszolgálásának további megjavitása érdekében növelték a szövet, gyermekruha és elektrotechnikai szaküzletek, valamint az önkiszolgáló üzletek számát.

(Agerpres.)

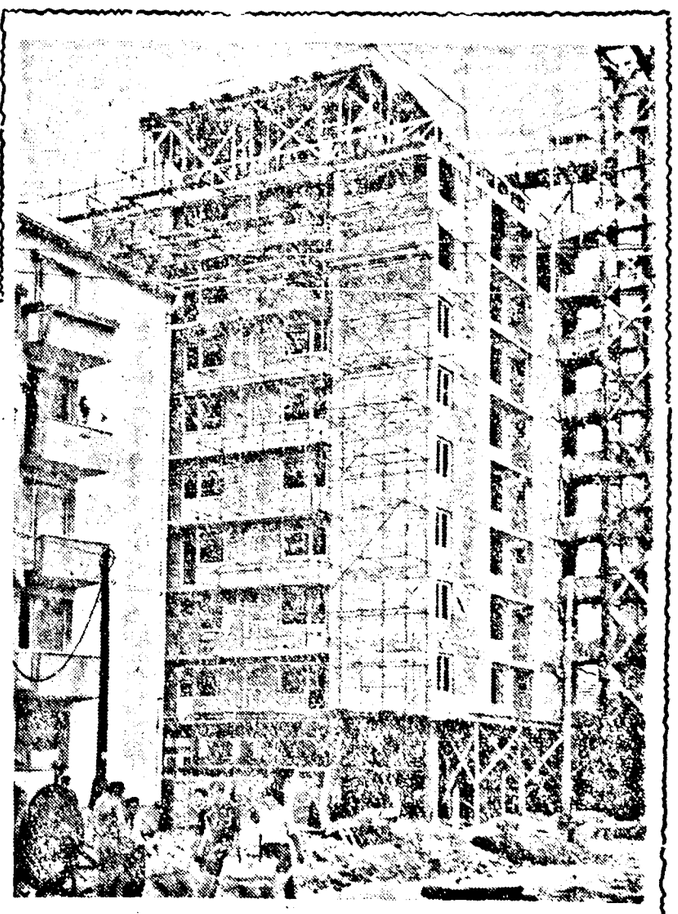

Akárcsak az ország más városaiban, Nagyváradon is nagyarányu lakásépitkezés folyik. Képünkön a rövidesen tető alá kerülő Augusztus 23 téri nyolc emeletes toronyépület látható.

Épül, szépül DRÁGA HAZÁNK

Épitkezések a Zsilvölgyében

Ujabb 140 lupényi bányászcsalád kapott lakást az idén épült tömbházakban. Vulkánban, Urikányban, Petrillán, Lónyán és Aninószán is számos bányász költözött uj otthonába. A zsilvölgyi bányászok számára csaknem 900 lakást épitettek az idén. Az uj épületek teljesen megváltoztatták a bányászhelységek arculatát. Urikány szép városkává fejlődött, Petrozsény pedig uj városnegyeddel bővült, ahol eddig több, mint 860 lakást épitettek.

Az egész országban több, mint 3000 lakás, azonkivül számos társadalmi-kulturális létesitmény: klub, mozi épül még a bányászok számára.

Készülnek a tanévre

Javában folynak az előkészületek a tanév megkezdésére Dobrudzsa tartományban is. Mangália, Hirsova és Babadag városokban már elkészült a középiskola uj épülete s további helységekben, mint Sulina, Isaccea, Mihai Kogălniceanu, Băneasa, Ostroc, Topologu, Cerna, Topraisar, szintén középiskolát létesitenek a környező községek és falvak hét osztályt végzett tanulói számára. A meglévő iskolákat 53 tanteremmel bővitik ki. Ezenkivül laboratóriummal, uj bútorokkal didaktikai felszereléssel látják el őket.

Mozikaravánok falun

A Krisana tartományi mozivállalat karavánjai az elmult hónapban 238 helységbe látogattak el. Előadásaikat mintegy 52.000 néző tekintette meg. Népszerüek a lakosság körében a mezőgazdaság élenjáróinak tiszteletére rendezett müsorok, amelyet vetités előtt közvetitenek.

A Maros készruhagyárban

Augusztus 23 tiszteletére tett vállalások valóraváltásáért folyó szocialista versenyben kimagasló termelési eredményeket érnek el a marosvásárhelyi Maros készruhagyár dolgozói. Julius folyamán tervüket 102 százalékban teljesitették. A minőség javitására összeállitott intézkedési terv gyakorlatba ültetése révén nap mint nap javul a termékek minősége. Ezt bizonyitja az a tény is, hogy a vállalathoz julius folyamán egyetlen panasz sem érkezett a termékek minőségére.

A vajdahunyadi kohászok sikerei

A vajdahunyadi kombinát kohászai egyre kiemelkedőbb sikereket vivnak ki az augusztus 23 tiszteletére inditott versenyben, amelynek célja: minél nagyobb mennyiségü fémet küldeni országunk gépgyárainak. A kombinát kohászai és acélöntői augusztus első felében 391 traktor gyártásához elegendő nyersvasat és acélt állitottak elő terven felül.

A nagy bluming hengermüben dolgozó munkások, technikusok és mérnökök terven felül 2435 tonna hengerelt terméket gyártottak augusztus 1—15 között.

A napi tervfeladatok tulteljesitésével egyidejüleg a kohászok a minőség állandó javitására is törekednek. A 700 köbméteres automata-nagyolvasztónál dolgozó Alexandru Olaru, Simion Jurca és Alexandru Cumsa főolvasztárok brigádjai ebben a hónapban naponta átlag 18 tonna nyersvassal teljesitették tul tervfeladataikat és a megengedetthez viszonyitva 60 százalékkal csökkentették a selejtet.

Szakképzettséget nyertek

Máramaros tartományban több, mint 1000 bányász és segédvájár végezte el a bányásziskolát az utóbbi három évben. Más 2000 bányamunkás rövidebb időtartamu szaktanfolyamokon szakképesitette magát, 1955 óta a nagybányai Bányász Iskolaközpont 4500 bányászt és bányamestert képezett ki.

320 új postafiók

Az idén, főleg a falvakban 320 uj postafiókot létesitettek. Ezek leveleket, csomagokat, postautalványokat vesznek át továbbitásra és kézbesitenek a cimzetteknek, telefonbeszélgetéseket közvetitenek, sajtóterjesztéssel foglalkoznak. Az ország területén jelenleg 1500-nál több postahivatal és mintegy 3320 postafiók működik. Ez utóbbiaknak tulnyomó része falun van.

Megkezdődött a mezőgazdasági gépek javitása

Mindjobban közeledünk az őszi vetési munkálatokhoz. Mezőgazdasági egységeinkben javában folyik a vetőmagvak előkészitése s több helyen már megkezdték a gépek javitását is. Rajoni viszonylatban eddig a kollektiv gazdaságok már több, mint 1669 tonna gabonát tisztitottak meg. A nagylaki kollektiv gazdaságban eddig 82 vetőgépet, a majlátiban 27-ből 12-öt, a mácsaiban 13-ból 6-ot, a pankotaiban 10-ből 8-at javitottak meg. Rajoni viszonylatban eddig több, mint 230 vetőgépet vizsgáltak felül és javitottak ki.

Újraraktárakat épitenek

Nagy kereskedelmi raktárak épitését kezdik meg még az idén Konstancán, Kolozsváron, Ploiestin és Galacon. A jövő évben Bákóban, Nagybányán és Brassóban épitenek hasonló épületeket. A korszerüen felszerelt árurakta rakat külön iparvágány köti majd össze az illető városok teherpályaudvaraival. Az eddig szétszórt kisebb raktárak egyesitésével sok szállitási költséget takaritanak meg és a raktárak dolgozói számára jobb munkakörülményeket biztositanak.

Közművelődés ☆ Irodalom ☆ Művészet

BORIS CARAGEA: Találkozás

Pionírok országjárása

Az aradi pionirház, a városi néptanács tanügyi- és művelődési osztályának támogatásával országjáró kirándulást szervezett a különböző körök 120 elenjáró pionirja számára. Két, külön e célra berendezett vasuti kocsiban indultak el a hosszú utra a gyerekek.

Az első állomás Brassó volt. Itt meglátogattuk a mezőgazdaság szempontjából oly nagyjelentőségű traktorgyárat, népi demokratikus rendszerünk e nagyszerű ipari létesitményét. Utunk elvezetett a gyönyörü, festői vidékü Predeálra, Sinalára, betértünk Cimpinára, e jelentős kőolajipari központba, betekintést nyertünk a kőolaj feldogozó iparvállalatok életébe. Ugyancsak itt felkerestük Nicolae Grigorescunak, a kiváló román festőnek egykori lakhelyét. A következő állomás a doftanai börtön. Itt kinozták meg és tartották bezárva népünk legjobb fiait, az igazságért és szabad életért küzdö kommunistákat, élen Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtárssal.

Valamivel többet időztünk Bukarestben, hazánk gyönyörü fővárosában, ahol mesébe illő gyorsasággal folyik a lakásépitkezés. Felkerestük a Vörös Grivica-i műhelyeket, hazánk munkásmozgalmának ezt az örökké emlékezetes fellegvárát, a párttörténeti muzeumot, a pionirpalotát, az RNK Képzőművészeti Muzeumát, a Grigore Antipa muzeumot, a botanikus kertet és a kultura és pihenőparkot.

Utunkat Moldva felé vettük. A következő állomás Békás, ahol a Beszterce sebesfolyásu vizét az ember szolgálatába állitották. A kis sétahajó keresztül vitt bennünket az emberkéz készitette mesterséges tavon. Érthető büszkeség töltötte el valamennyi pionir szivét. A Gyilkos-tó és a Békási szorosnál tett látogatás ismételten nagyszerü alkalmat nyujtott megcsodálni hazánk páratlanul szép vidékeit.

Hazafelé meglátogattuk az onesti-borzesti vegyipari kombinátot, szocialista iparunk legifjabb hajtását. Utolsó állomásunk Szeben volt. Itt megcsodáltuk a Bruckenthal muzeum értékes képtárát, a történelmi emlékeket és népmüvészeti alkotásokat.

Gyorsan teltek az órák és vonatunk már itt pöfögött ismét az aradi állomáson. Türelmetlenül tekintettek ki a gyerekek, a peronon szüleik, hozzátartozóik várakoztak rájuk. Rengeteg mesélni való akadt, hisz el kell mondani azt a sok nagyszerüt és érdekeset, ujat és felemelőt, amit az országjáró kirándulás során tapasztaltak. Elhatározásuk, hogy még szorgalmasabb, lelkiismeretesebb tanulással hálálják meg pártunknak boldog, vidám, napfényes gyermekkorukat.

Suluciu Alexandru
pionir-oktató

Szász János

Egy ország válaszol

Mikor a tolvajló sötétség
láncoskedvü ideje járt,
ki óvta jó reményünk mécsét
s dagasztott lángból nagy tüzet?

Mikor romok felett a béke
siratta holtjait s a kárt,
ki tapasztotta ujra épre
az ország lyuggatott szivét?

Ki verte le egekig zengőn
a tőkés kulcsra járó zárt?
Ki kovácsolta csengő üllőn
a boldogságnak kulcsait?

Ki szólongatott higgadt szóval
ölelkezni tagot, határt?
Ki szállt fel minden szárnyalóval?
Ki üz el csuszó férgeket?

Ki adta vissza a betünek
értelmes rendjét, hü sorát?
A munka izét és az ünnep
himbáló, sodró fényeit?

Mint zászlót fel a vár fokára,
ki tüzte ki a mosolyát
az ifjuság piros arcára?
Nyugodt álmunk ki hozta el?

Ki tervez valónk talajából
felszökő tudományos álom
varázsaival a kitárt
jövőbe torkolló utat?

Egy ország válaszol: a párt!

Teba-gyári műkedvelők között

A felfrissitett és káprázatos szinekben pompázó virágágyások, a gyárudvaron uralkodó szinte ragyogó tisztaság az ünnepvárás hangulatát keltí a látogatóban. A gyártelep mögötti klubépületben pedig a műkedvelők készülődnek, hogy felszabadulásunk ünnepén szinvonalas művészi műsorral szórakoztassák a dolgozókat.

A klub irodájában is mozgalmas kép tárul elénk. Egymásután érkeznek az ünnepi műsor szereplői, akiket Ruppert Jozefin klubigazgató utasitásokkal lát el, majd a próbaterembe irányit. Csakhamar megérkezik Dain Valentino is, az Állami Szinház művésze, a szinjátszócsoport rendezője.

Ruppert elvtársnő néhány szóban igy foglalja össze a szinjátszócsoport eddigi munkáját:

— Felszabadulásunk évfordulójával egyidejüleg ünnepeljük szinjátszócsoportunk tizéves fennállását. Kezdetben csak rövid jeleneteket és egyfelvonásosokat adtak elő műkedvelőink, akiknek sorait állandóan friss erőkkel gyarapitjuk. Örömmel állapithatjuk meg, hogy ma már 22 tagu román és 11 tagu magyarnyelvü szinjátszó együttesünk, igényesebb szindarabok előadására is képes. Példa erre **Makarenko: Uj ember kovácsa** cimü regényéből dramatizált háromfelvonásos szinmü, valamint **A. Baranga: Fekete évek** cimü darabjának nagysikerü előadása.

Miután az együttes tagjai megérkeztek, a klub gyönyörüen feldiszitett előadótermében megkezdték az augusztus 23-i műsor próbáját. A nézőtér elsötétül és a reflektorok biborfényében elénk tárul a szinpad. A háttérben félkörben elhelyezkedő énekkar előtt, tüllfüggönyön keresztül pantomim jelenetekben elevenednek meg a párt illegális harcának szinpadra vitt jelenetei, miközben felhangzik a „Doftana" cimü kórusmü. Közben négy szavaló Beniuc, Arghezi, Tăutu, Toma és más hazai költők harcos verseiből vett idézetekkel illusztrálja a jeleneteket. A klubigazgató és a rendező ott ül velünk a nézőtéren és feszült figyelemmel kiséri a szereplők játékát. A rendező egy-egy mozdulaton még változtat, különben a pantomim szinte kifogástalan. Következik a műsor második része: a felszabadulás. A szinpadot smaragdzöld, majd biborfény önti el, s ebben a fényözönben megjelennek előttünk Margea Rozalia, Bălas Ioan, Prohászka Margit, a fonoda és az előkészitő osztály fiatal dolgozói, akik érzéssel szavalják az uj életünkről szóló versrészleteket. Utána az énekkar Popovici Victor szerzeményét, a **„Barátság dalát"** adja elő, amely népünknek a nagy szovjet néppel való barátságát dicsöiti.

Igen érdekes és mozgalmas képet nyujt a nézők számára a harmadik rész is, amely a jelenben folyó lázas épitőmunkát ábrázolja. Szó esik ebben a részben népköztársaságunk hatalmas ipari és gazdasági létesitményeiről, az üzemekről, a vizerőművekről, a villamositásról, és általában dolgozó népünk életének jobbá és szebbé válásáról, valamint a fiatalság fontos szerepéről az épitőmunkában. Az öttagu énekegyüttes előadásában — melynek tagjai a tehetséges Dobai Gheorghe, Ticală Agatia, Vidican Maria, Mihet Elena és Gavris Elena — felhangzik a **„Fel a fejjel ifjuság"** cimü dal. A gyári zenekar által kisért kvintett kitünő összhangban, hibátlanul énekli a gyönyörü dalt, melyet bizonyára sok taps jutalmaz majd az ünnepi előadáson. E részben szerepel a tizennégyéves Léb Mária pionir is, aki lelkes átéléssel szaval el egy hazafias verset. A harmadik jelenet a műkedvelők városközi versenyén első dijat nyert tébagyári tánccsoport **„Borosjenői tánc"**-ával ér véget, melyben többek között Pirtea Elisabeta, Mihoc Maria, Hiciu Ioan és Biró Lajos — a fonoda és szövöde dolgozói — műkedvelőket felülmuló, bravuros teljesitménnyel tünnek ki.

A negyedik — befejező — rész pártunk III. kongresszusának Irányelveit, a kommunizmus épitésének körvonalait vázolja fel sikerült összeállitásban. **„Mint lesz a patakból áradó folyó"** — hangzik a szinpadról és a néző előtt megelevenednek a jövő nagyszerü távlatai, a hatéves és tizenötéves terv megvalósitásainak képei, egész dolgozó népünk boldog jövője.

Cs. P.

HETTE ELLY: A diszemelvény előtt augusztus 23-án

A testvériség könyvei

A HAZAI KÖNYVKIADÁS ujabb jelentős eredményéről adhat számot. Megjelent — több évtizedes munka eredményeként — Franyó Zoltán Eminescu kötete. A fordító nevét könyvtárnyi müfordítása tette ismertté. Az európai lira szinejavát ültette át nyelvünkre. És Petőfit, meg Adyt — németre. Kinai fordításai csak Kosztolányihoz mérhetők. Fausztja is derekas munka. Alig van nyelv, az ógörögtől a szlávokig, amelyikből ne forditott volna magyarra.

Eminescuval a huszas évektől foglalkozott. Ezt Arany János-i értelemben, a „mives" tökéletességig — értsük. A „mü" — negyven év ezernyi költői élménye, pallérozott fordulata — került most az olvasó kezébe. Mintegy száz vers — egyetlen fordító ihletett tolmácsolásában.

Kétszázéves müforditási irodalmunkban a világirodalom minden jelesének, valamennyi remekének megvan a maga „egyetlen", a maga már tovább nem tökéletesithető forditása.

Részleteiben még csiszolható a magyarra forditott versek egyike-másika, de az „összkép", a boruláto, fájdalmasan szép Eminescu-vers, Franyó Zoltán életművéből sugárzik.

Ez — ismerve az eddigi magyarra forditott Eminescu verseket — nagy, tulzás nélkül mondhatjuk — óriási dolog.

A „versenytársak", — a többi Eminescu fordító: majd valamennyi modern lirikusunk. Mindenikük csak **néhány**, a hangulatához illő verset tolmácsolt. Franyó: a viszonylag teljes életművet. A „nagy" verseket mind hiven, az életmü teljességébe illesztve szólaltatta meg. Aki Franyó fordításait olvassa a teljes és igazi Eminescut ismeri meg!

Filológiai „kirándulás"-nak sem volna utolsó, ha valaki egybevetné — műhelytanulmányként —, hogy nött a mai alakjáig a Franyó-i Eminescu. Hogy szivódott fel hajlékonyan ötvözött sorokba, „egyetlen helyes" rimekbe ujabb költői nyelvünk és mindaz a bravur, amit Babitstól, Tóth Árpádtól napjainkig, a költő-forditók létrehoztak.

„Irodalmi közhely", hogy a forditónak az átvevő nyelven kell költőnek lennie. És Franyó — ezt talán le sem kellene irnunk — jó költő. Vagy még pontosabban: a költőileg lehetséges legjobb tolmácsoló.

És — amit szintén nem kellene érdemként megemlitenünk, de talán nem fölösleges: nem „magyaráz bele" a szövegbe. (Csak az előbbi példázatára emlitem: Babits Dantéja sokak szerint modern az olasz eredetihez viszonyitva; Kosztolányi franciái: tulságosan „könnyedek"; Tóth Árpád angoljai: „egyformán" ünnepélyesek...)

Franyó Eminescuja: maga a költő, minden vivódásával, minden borongásával, minden tompafényü, vagy csillogó szépségével.

Tudós tanulmányokat irtak Eminescu versmüvészetéről, költői szókincséről, utólérhetetlen képalkotásáról. Ez — amennyire lehetséges — töretlenül áll előttünk e szép kötetben.

★

JÓZSEF ATTILA ÉLETMÜVE, rövidesen, az európai haladó lira közkincsévé lesz. Hisz csak oroszul közel kétszáz versét ismerik. A franciák pedig — szakitva évszázados „prózai" forditáshagyományukkal — versben szólaltatták meg. De talán az első forditások közül valók a román József Attila-versek. A derék és fáradhatatlan E. Jebeleanu volt az elsők egyike, aki a nagy proletárköltőt románra forditotta. Aztán — és ez igy van jól — Veronica Porumbacuban — „állandó" forditójára talált.

A „LEGSZEBB VERSEK" sorozatban, az ifjuságnak szánva, immáron harmadik kiadásban, szól a költő a román olvasókhoz.

Ismeretes, hogy a költőnő, jóideig „nyersforditás"-ból dolgozott. És — ez tehetségének a jele — mégis nagyon jól. József Attila forditásai méltán sorolhatnók Vörösmarty átültetései mellé. A költőt, mondanivalóját, minden felejthetetlen igéjét adja, a legszebb lirai nyelvezettel. Sőt, sikeresen hangszereli még „rimjátékait", formai ujdonságát is. **(f. d.)**

★

Az utóbbi évek egyik kitünő filmje

A Szállnak a darvak cimü szovjet film iránt mutatkozott a legnagyobb érdeklődés az utóbbi években. A filmet eddig száz országban vetitették.

AUREL MIHALE

HARCI NAPOK

— Részlet —

Délben megérkezett anyám. Paszulylevest hozott egy nagy fazékban, egy darab málét és néhány hagymát. A fal tövébe huzódtunk, az árnyékba, ott ettünk. Elégedettek voltunk. Apámat nyugtalanitotta ugyan az én sorsom, mégis örült annak, hogy felvettek inasnak. Anyám is örült; az ő gondolatai, mint rendesen, most is messze elkalandoztak.

— Ha majd te is keresel, — mondotta nekem — könnyebben megy majd sorunk... talán nem kell tovább cselédeskednem és otthon maradok. Főzök majd nektek... és elhozom minden nap az ételhordóval...

Nem birtam tovább hallgatni anyám sivár álmodozását, elsirtam magam. Anyám riadtan, értetlenül tekintett rám.

— Tudod-e, mikor kapom az első fizetést? — tört ki belőlem... Előbb inaskodnom kell, majd segéd leszek és csak aztán munkás! Számold csak ki... Hány évnek kell addig eltelnie?

De anyámat ez nem zavarta; álmodozón megsimogatott és ismét emlékeztetett arra, hogy akkor milyen lesz majd az életünk. Ujból meggyőződtem, hogy anyám gyerekesen gondolkozott és álmai is gyerekesek voltak. És talán éppen a nyugodtabb életről való ábrándok, amelyekben szenttül hitt, adtak neki erőt, hogy naponta tizenkét órát is görnyedjen a mosóteknő mellett.

— Addig talán a mi életünk is megváltozik! — mormogta elgondolkozva apám.

„Hogyan változhat meg" kérdeztem önmagamtól. Talán valamilyen varázslat folytán, csakis ugy teljesülhetnének anyám álmai.

— Megváltozik, — ismételte apám eltökélten, „mintha az én gondolataimra válaszolna... igy már nem mehet tovább!

Attól a naptól kezdve rendszeresen jártam apámmal a Műhelyekbe. Nem sokáig örvendhettem azonban az inaséletnek. Egy hét mulva már, julius közepe táján lehetett, apám eltünt... Elmondom, hogyan történt. Egyik reggel apám csapata átvett egy javitásra váró mozdony-kazánt. Apám bemászott a veshengerbe, amely vöröslött a salaktól, hogy megvizsgálja, mi is a baja. Én sorra nyujtottam neki a szerszámokat. Ekkor a lakatosmühely felől ajtón berontott egy kissé ijedt arcu, fiatal munkás. Előbb kutató tekintettel körülnézett a csarnokban, majd odarohant hozzánk. Apát kereste. A kazánra mutattam, hogy ott van. Ő félig bemászott, suttogtak valamit. Mindez csak villanásnyi ideig tartott. Apám gyorsan kijött, karomba rakta a szerszámokat, majd félrehuzott:

— Gheorghe, figyelj ide, estére nem jövök haza... és lehet, hogy holnap estére sem...

Indulni készült, amikor a kazánmühely ajtajában megjelent három felcicomázott, városi ruhás alak. Apám szinte észrevétlenül a kazánok közé osont, majd kisurrant a lakatosmühelybe nyiló ajtón. Nem tudom, hogyan menekült ki, talán a munkások rejtették el, mert néhány perc multán abban az ajtóban is megjelent egy szintén olyan kikent-kifent ur. A kazánmühely ajtaja felé tekintett, és a fejével könnyedén bólintott; megértettem, hogy a másik háromhoz tartozik. Az egyik közülük, az, aki elől volt, szintén bólintott, ugyanolyan könnyedén, észrevétlenül. Fehér ruha volt rajta, fején széles karimáju szalmakalap, amelyet mélyen a szemére huzott, sötét napszemüveg, és jobb kezében vékony, fekete, csillogó pálca. Megállt az ajtóban és végigtekintett a csarnokon, inkább csak ugy tessék-lássék, közömbösen. Talán elrettent ott benn a zajtól és a füsttől... Aztán intett botjával a másik kettő közül az egyiknek, hogy ne mozduljon a helyéről, ő pedig nyugodtan, elővigyázatosan, elindult lefelé a kis fémlépcsőn. A harmadik néhány lépés távolságról követte.

— A hekusok! — suttogta mellettem az egyik munkás.

A kazánmunkások csak odaforditották undorral a fejüket, majd ismét szerszámaik fölé hajoltak. Én azonban egy pillanatra sem tévesztettem őket szem elől. Kővé dermedtem a félelemtől, karomban a szerszámokkal. Még a lélekzetem is elállt... „Mit akarhatnak apámtól!" töprengtem... Nem volt tolvaj, különben mi is jobban éltünk volna... de igy? Csak akkor tértem magamhoz, amikor az egyik munkás megragadta a kabátom ujját, és odavont a kazán mellé, amelynél dolgozott. A „hekusok" elhaladtak mellettünk, nyugodt léptekkel és révedező tekintettel, mintha nem is látnának bennünket. Megkerülték a hatalmas csarnokot, ugyanolyan kiméretten, majd ismét visszatértek. Mellettünk álltak meg. A fehér ruhás, szalmakalapos, sétapálcás alak cigarettára gyujtott és csöndesen, elgondolkozva eregette a füstöt. A szájából kiáramló füst enyhén eltakarta az arcát, mint valami gőzfelhő. Nem láttuk a sötét szemüveg mögött rejtőző szemét, de éreztük, hogy figyel bennünket sanda, gonosz tekintetével. Ott állt mellettünk, mozdulatlanul, mig elszivta cigarettáját. Majd elővett zsebéből egy pontozási lapot, néhányszor megforgatta és odanyujtotta a másiknak, miközben rosszalóan csóválta a fejét. A másik is megtekintette a lapot, nyugtalanul, szinte rémülten. Ekkor már biztos voltam benne, hogy valóban apámat keresik, hiszen csak ő hiányzott közülünk. Ezután a „hekusok" már nem időztek tovább; eltüntek egyenként a lakatosmühelybe vezető ajtón, amerre apám menekült.

— Vinne el benneteket az ördög, egész fajtátokkal együtt!

Este, amikor hazatértem, sirva találtam anyámat. Az asztalnál ült, kezét halántékának támasztotta, kibomlott és keze fejére hulló haja egészen eltakarta arcát. Fejéhez közel, ott állt az asztalon a lámpa. Fekete, vastag és fojtogató füst szállt fel belőle, amely megtöltötte az egész szobát. Az asztal körül szanaszét hányt, összetaposott ruhák. Az ajtó mögötti sarokban, ahol végetért a padló, a deszkákat felfeszitették és a földet csákány mélységig felturták. Az egész házban szétszóródott a késsel felhasitott szalmazsákból kiesett szalma és még szállingóztak a feltépett párnákból kihullt pihék.

Megértettem, hogy itt is jártak a „hekusok", apámat keresték.

Amint az asztalhoz közeledtem, anyám megérezte jelenlétemet és felriadt. Gyorsan megtörölte szemét, mintha szégyenkezne, majd kis kendőt emelt fel a földről és bekötötte vele a haját. Megigazitotta a lámpa égőjét, és felém fordult. Szeme még nedves volt, fátyolos és szomoru. Eltünt tekintetéből az az álmodozó csillogás, amely máskor mindig ott fénylett. Félelem és elkeseredés keritette hatalmába.

Tekintete merően a nyitva maradt ajtóra szegeződött, amely még sötétebbé vált a szobából kiáramló füstben.

— Apám azt üzeni, hogy holnap este sem jön haza... — mormogtam.

Aztán elmeséltem, hogy keresték a „hekusok" a Műhelyekben is. Anyám továbbra is ugy maradt gondolatokba mélyedve, mozdulatlanul, kitartón nézte az éjszaka szurokfekete üességét, amely ott vert tanyát ajtónk előtt. Sokáig csak a lámpa egyhangu, szakadatlan sercegése hallatszott a szobában.

Késő re járt már, amikor anyám felkelt helyéről. Mozdulatainak biztonsága belső elszántságot sejttetett. Kinyitotta az ablakot, a ruhákat két székre helyezte, majd elkezdte varrni a szalmazsákot és a párnákat. Én elsimitottam az ajtó mögötti sarokban felturt földet, egy kalapácsal pedig helyére szegeztem a kiemelt deszkákat. Egy óra mulva már kis szobánk olyan volt, mint régen, barátságos és tiszta, amilyennek anyám szerette.

Későn feküdtünk le, már éjfél is elmult, de az álom egyre csak elkerült bennünket. Anyám mozdulatlanul feküdt, keze a feje alatt, tekintetét a mennyezetre szegezte és csak néha hagyta el ajkát egy-egy mély, remegő sóhaj. Egyetlen egyszer merészeltem megzavarni hallgatását és gondolatait. Felemelkedtem fekhelyemről és suttogva kérdeztem:

— Anyám, mit akarnak apával?

Anyám nem felelt. Továbbra is mozdulatlan maradt, mintha nem is hallota volna a kérdést.

— Egy idősebb gépész azt mondotta — mormogtam — hogy talán kommunista.

Anyám felém forditotta fejét és hosszasan, gyanakvóan tekintett rám a sötétben. Majd elgondolkozva suttogta a választ, amely őt is foglalkoztathatta:

— Ugy látszik, nem tévedett...

Már tavasszal hallottam a kommunistákról. Éppen apám mesélt róluk egyik éjszaka, amikor a „hekusok" elvitték Ghiță Sticlarut, a mi utcánkból. "A kommunisták a nincstelen és üldözött emberekért küzdenek — magyarázta..., olyan életért, amelyben ne legyenek többé bojárok és gyárosok!" Akkor nem volt világos, miért zárták be Ghiță Sticlarut, ha a hozzánk hasonlók javát akarta. Ezen az estén azonban már megértettem, hogy a rendőrség is, a gyárakhoz hasonlóan, az uraké és a bojároké... Ezért most, hogy apámra gondoltam... elfogott a rettegés; az életét féltettem. Ghița Sticlaruról például már semmit sem tudtunk; sőt egy időben az a hir járta, hogy állitólag agyonlőtték a zsilavai erődítmények között...

Már nem emlékszem, mikor aludtam el. Észrevétlenül hunytam le szemeimet, emlékemben apám képével. Ugy tünt, mintha valójában ott állna a sötétben, salaktól és koromtól maszatos arccal, nyakán és mellén verejték folyik alá és rám tekint gesztenyebarna, törtfényü szemével, amelyre mély és rejtett, szinte feneketlen árnyék borult.

Farkas Tibor forditása

A Földművelésügyi Minisztérium ajánlásai a silókukorica felhasználásával kapcsolatban

Ebben az évben a kedvező időjárás és a mezei munkák jó elvégzésének eredményeként az állami gazdaságoknak és kollektiv gazdaságoknak minden lehetőségük megvan arra, hogy biztositsák az állatállomány számára szükséges takarmánykészletet. Egyidejüleg a kukorica — beleértve a silókukoricát is — jól fejlődik és nagy szemeskukoricatermést igér. Jó terméskilátás mutatkozik a csaknem 300.000 hektárt kitevő másodvetésü kukoricában is.

A Földmüvelésügyi Minisztérium ilyen körülmények között azt ajánlja a szocialista mezőgazdasági egységeknek, hogy szemeskukoricának tartsa fenn a silózás céljaira vetett kukoricaföldeket is, amelyeken jó szemtermés igérkezik, az állatok téli takarmányozásához szükséges nedvdus takarmányokat pedig más növények silózásával biztositsa.

E célból szükséges, hogy az összes állami gazdaságokban és kollektiv gazdaságokban vizsgálják meg a kukorica táblákat és csak azon parcellákból és sorokból silózzák be a kukoricát, amelyek nem adnak szemes kukoricatermést.

Intézkedni kell a továbbiakban, hogy nagyobb mennyiségü takarmányt silózzanak be a másodvetésekből, a cukorrépa levelekből és fejekből, a lóherefélékből, melaszból, füvekből stb., hogy ilyképpen biztositsák a szükséges nedvdus takarmánymennyiséget.

Tegnapi POSTÁNKBÓL

Iratosról jelenti levelezőnk

A kollektivisták közgyülésén

A napokban tartották meg az iratosi kollektivisták közgyülésüket. A kulturotthont ebből az alkalomból szépen feldiszitették. A gyülésen a vezetőtanács jelentést tett az elért eredményekről és a gazdaság további fejlesztésével kapcsolatos feladatokról. A tagság ezután megvitatta a kollektiv gazdaság előtt álló teendőket, különös hangsulyt fektetve azokra a feladatokra, amelyek Gheorghe Gheorghiu-Dej elvtársnak az RMP KB junius 30 — julius 1-i plenárisán előterjesztett jelentéséből fakadnak.

Simon Mihály felszólalásában például rámutatott az állatállomány fejlesztésének fontosságára és vállalta, hogy ebben az évben 2 százalékkal, 1962-ben pedig 3 százalékkal tulszárnyalja az általa gondozott állatoknál az előirányzott tej- és hushozamot.

A Bătrin Petru és a Nagy István vezette mezei brigádok szocialista versenyt kezdeményeztek, a terméshozam növelése érdekében.

A vezetőtanács a továbbiak során jelentést tett a 40 százalékos előlegosztásról. Ebből a jelentésből kitünt, hogy számos kollektivista mint például: Czank Sándor, Cătană Gheorghe, Bus Mátyás és mások, jelentős mennyiségü buzát kaptak.

A javaslatok valóra válnak

A néptanácsi képviselők jelölő gyülésein számos javaslat hangzott el a választók részéről, a község szépitése, valamint az utak megjavitása érdekében. Ezeknek a javaslatoknak az alapján, az 1961 február 26-án megtartott népgyülésen a község lakosai elhatározták, hogy önkéntes munkával és hozzájárulással megjavitják az Iratos és Kisvarjas közötti utszakaszt.

A néptanács végrehajtó bizottsága intézkedett, hogy megkezdjék a szükséges kőmennyiségnek a helyszinre való szállitását. Eddig mintegy 4.800 tonna követ szállitottak az utépitéshez. Az iratosiak hozzá is kezdtek a munkához és a mai napig több mint 300 folyóméter szakaszt követtek ki.

Kitüntek: Szabó János, Kiss Ferenc, Bus Mátyás, Tóth Pál és mások. A község lakosai elhatározták, hogy 1961 december végéig be is fejezik az ut kövezését.

Tirnovan Ioan

A MOZIKBAN vetitik

DÓZSA GYÖRGY filmszinház: A cirkusz. NICOLAE BALCESCU filmszinház: Alomrevü. HERBAK JANOS filmszinház: Emberek és sziklák. I. L. CARAGIALE filmszinház: Viznélküli kikötő. IFJUSAGI filmszinház: Szentiványéji álom. PROGRESUL filmszinház (Ujarad): Katja-Katjusa; SOLIDARITATEA filmszinház (Gáj): Darclée; MAKSZIM GORKIJ filmszinház (Mikelaka): Normandie-Niemen; DECEMBER 30 üzemi filmszinház (vasárnap): Utolsó éjszaka a Titanicon.

★

HERBAK JANOS filmszinház: Filmsorozat Augusztus 23-a tiszteletére: 21-én: Katonák egyenruha nélkül; 22-én: Büszkeség; 23-án: Vihar; 24-én: A Duna hullámai.

A fiatalok hivatott nevelője

Néhány fiatal szakmunkás jelentkezett a Téba gyár karbantartó részlegének irodájában. Felvételi lappal kezükben állottak Mihájlovits Ferenc főmester előtt és várták, hogy bevezesse őket a nyilvántartásba. A mester fürkésző pillantást vetett rájuk és arra gondolt, vajon melyik a legügyesebb közülük? Szüksége volt jó szakemberekre. Mikor végzett a nyilvántartási bevezetésekkel, egy rég megszokott mozdulattal őszes hajába turt s eligazitott egy szemébe hulló hajtincset.

— Fiuk — szólt csendesen — elvégeztétek a szakmai iskolát és gazdag elméleti ismeretekkel jöttetek ide dolgozni. Ez azonban még nem elegendő. Szükséges, hogy a gyakorlati munkával is alaposan megismerkedjetek. Ezért ajánlom, hogy igyekezzetek ezután is tanulni és hallgassatok mesteretekre, akihez most beosztalak benneteket. Nem nekem tanultok, hanem saját magatoknak és csak igy haladhattok mindig előre. Nekünk olyan szakmunkásokra van szükségünk, akik bármely feladatnál megállják helyüket. Csak a jó példát kövessétek s ha valamilyen nehézségetek adódik, gyertek bizalommal hozzám. Biztositalak benneteket, hogy segitségetekre leszek. Most pedig mindenki munkára.

Mindez ugy hangzott, mint egy atyai tanács és az ifjak meg is fogadták. Igyekeztek, hogy beosztásukban eleget tegyenek a rájuk bizott feladatoknak. Mihájlovits Ferenc főmester állandóan foglalkozott az ifju szakmunkások nevelésével, türelmesen tanitotta őket a rajzok ismeretére és a szakma gyakorlati fogásaira. Mind ennek meg is volt a hatása. Jó szakmunkásokat nevelt a fiatalokból. Amikor Beregszászi Józsefről, Mindruțan Oszkárról, Nagy Lászlóról, Szombati Imréről és a többi fiatalról beszél, öröm sugárzik arcáról. Látszik, hogy szereti ezeket a fiatalokat, akik igyekeztek minél jobban elsajátitani a mesterség titkait. Megbizik bennük, mert állandóan jó minőségü munkát végeznek.

Mihájlovits Ferenc főmester nemcsak a fiatalok nevelésével foglalkozik, hanem saját szakismereteit is fejleszti. A müszak leteltével számos esetben megtalálható a könyvtárban, ahol müszaki könyveket tanulmányoz. Ennek meg is van az eredménye. Számos ujitási javaslat füződik a nevéhez. A legértékesebbek ezek közül a nyujtógép láncának ujrahasználhatóvá tétele, amit még 1954-ben javasolt és azóta is zavartalanul működik. Ezzel jelentős értékü megtakaritást eszközölt. Az elmult év legjelentősebb ujitása, melyet a főmester javasolt, a levegő páratartalmát kondicionáló csövekből lefolyó viznek a központi gyüjtő medencébe való visszavezetése volt. Ennek eredményeképpen, mintegy 150—180 köbméter viz elpazarlását akadályozta meg és igy számottevő megtakaritást valósitott meg. A vizvisszavezető berendezést belső tartalékok felhasználásával oldotta meg és igy a munkálatok csekély összegbe kerültek. Ebben az évben is tett ujitási javaslatokat. Mihájlovits Ferenc javasolta egy speciális szerkezet elkészitését, melyet a gépszijak összedolgozásánál alkalmazhatnak. A gép elkészitésével megkönnyitették a szijgyártók munkáját és a szijak összedolgozása is jelentősen meggyorsult. Még számos ujitást sorolhatnánk fel, melyek nemcsak megtakaritásokat jelentenek de emelik a termelékenységet és állandóan javitják a minőséget.

Mihájlovits Ferenc példáját a többi dolgozó is követi. Ma már számos ujitó fejt ki hasznos munkát a karbantartási részlegen. Ha valamilyen akadályba ütköznek egy-egy ujitásnál, kikérik a főmester véleményét is, aki minden esetben rendelkezésükre áll jó tanácsokkal s közösen oldják meg a felmerülő problémákat.

Várkonyi Ferenc

A diáksajtó nemzetközi szemináriumának munkálatai

Pénteken, a diáksajtó nemzetközi szemináriuma munkálatainak harmadik napján folytatták a román küldöttség beszámolójában felvetett kérdések megvitatását.

A szeminárium munkálatait felváltva vezették Szasa Briskov, a Szovjetunió diáktanácsának képviselője, Simon Ogouma, a Franciaországban tanuló fekete-afrikai diákok szövetségének (FEANF) képviselője, Graziela Hernandez Torres, a kubai diákok szövetségének képviselője és Michel Langrognet, a franciaországi diákok országos szövetségének képviselője.

A délelőtti ülésen elsőként Jorge Mavdan a kubai diákszövetség Alma Mater cimü hivatalos lapjának képviselője szólalt fel. A szeminárium résztvevői meleg rokonszenvtüntetést rendeztek a hős kubai ifjuság küldötte mellett.

A délutáni ülés kezdetén a munkálatokat vezető Graziela Hernandez Torrez, a kubai diákszövetség képviselője az elnökség nevében javasolta, hogy küldjenek táviratot a tunéziai diákok általános szövetségének, a tunéziai nép harcával való szolidaritás-nap alkalmából.

A szeminárium egyhangulag jóváhagyta a javaslatot és a távirat szövegét.

A vita további során kifejtették álláspontjukat: Leonardo Jose Ramirez, a mexikói müszaki oktatás országos diákszövetsége nevében, Hipolito Sanchez Rodriguez, a számüzetésben élő dominical diákok szövetségének képviselője, Hermann Baeta, a braziliai diákok országos szövetsége és a braziliai középiskolai oktatás tanulóinak szövetsége nevében, Jacques Boon, a kameruni diákok országos szövetségének alelnöke.

A szeminárium folytatja munkálatait.

(Agerpres)

Sporthirado Sporthirado

Ma kezdődik az A-osztályú bajnokság

Ma, vasárnap délután országszerte elkezdődik az 1961—62 évi A-osztályu labdarugó bajnokság. Az idei nagy vetélkedésben, akárcsak az elmult évben, 14 együttes vesz részt, 4 fővárosi és 10 vidéki együttes. Az elmult bajnokságban résztvevő csapatok közül három együttes: a Hunyadi Corvinul, a Iasi CSMS és a Konstancai Farul az idei bajnokságban a B-osztályban szerepel s helyettük a Tirgovistei Metalul, a Pitesti Dinamo és a Petrozsényi Jiul került a legjobbak csoportjába.

A fővárosban két mérkőzést játszanak vasárnap: a CCA—Petrolul találkozóra az Augusztus 23 stadionban, mig a Rapid—Minerul találkozóra a Giulesti stadionban kerül sor. A vidéki városokban sorra kerülő mérkőzések müsora: Tirgovistei Metalul — Aradi UTA, Bákói Dinamo — Temesvári Stiința, Brassói Steagul rosu — Kolozsvári Stiința, Petrozsényi Jiul—Bukaresti Progresul, Pitesti Dinamo — Bukaresti Dinamo. Tehát mindhárom ujonnan bekerült csapat az első fordulóban otthonában mérkőzik.

A bajnoki mérkőzéseket országszerte 17,15 órakor kezdik.

A 13. forduló után

A Marianske Lazne-i zónaközi sakkverseny 13. fordulóján Ghițescu (RNK) döntetlenül játszott Uhlman (Német DK) nemzetközi nagymesterrel. Olafsson (Island) győzött Barendregt (Hollandia), Sliwa (Lengyelország) Grager (Ausztria) és Bobocov (Bulgária) Perez (Spanyolország) ellen. A Filip (Csehszlovák SzK)—Lundquist (Svédország) játszma döntetlenül végződött. Függőben maradt a Szabó (Magyar NK) — Milics (Jugoszlávia) és a Csirics (Jugoszlávia) — Niemala (Finnország) játszma.

A táblázaton Olaffson vezet 10 és fél ponttal és egy függő játszmával Filip 10 és fél, Uhlman 9 és fél és 1 függő, Johannesen 8 és fél, Ghițescu 8, Bobocov 7 és fél előtt.

A balkáni országok ifjúsági atlétáinak versenyei

A kolozsvári Gh. Gheorghiu-Dej stadion az ifjusági atlétikai Balkáni Játékok versenyeinek szinhelye e napokban. A találkozón a Bolgár NK, az Albán NK, Görögország, Törökország, Jugoszlávia és a Román Népköztársaság csapatai vesznek részt. A kolozsvári sportkedvelők jogos érdeklődéssel várják a versenyeket, amelyek lehetőséget nyujtanak nekik, hogy két napig figyelemmel kisérjék a balkáni országok atlétikai reménységeinek küzdelmét.

A román atléták alaposan felkészültek a versenyre, hogy megfeleljenek a várakozásoknak. A hazai válogatott tagjai között szerepelnek: M. Calnicov, L. Kotlar, Anca Gurău, Ana Besuan, Gh. Fodoreanu és mások.

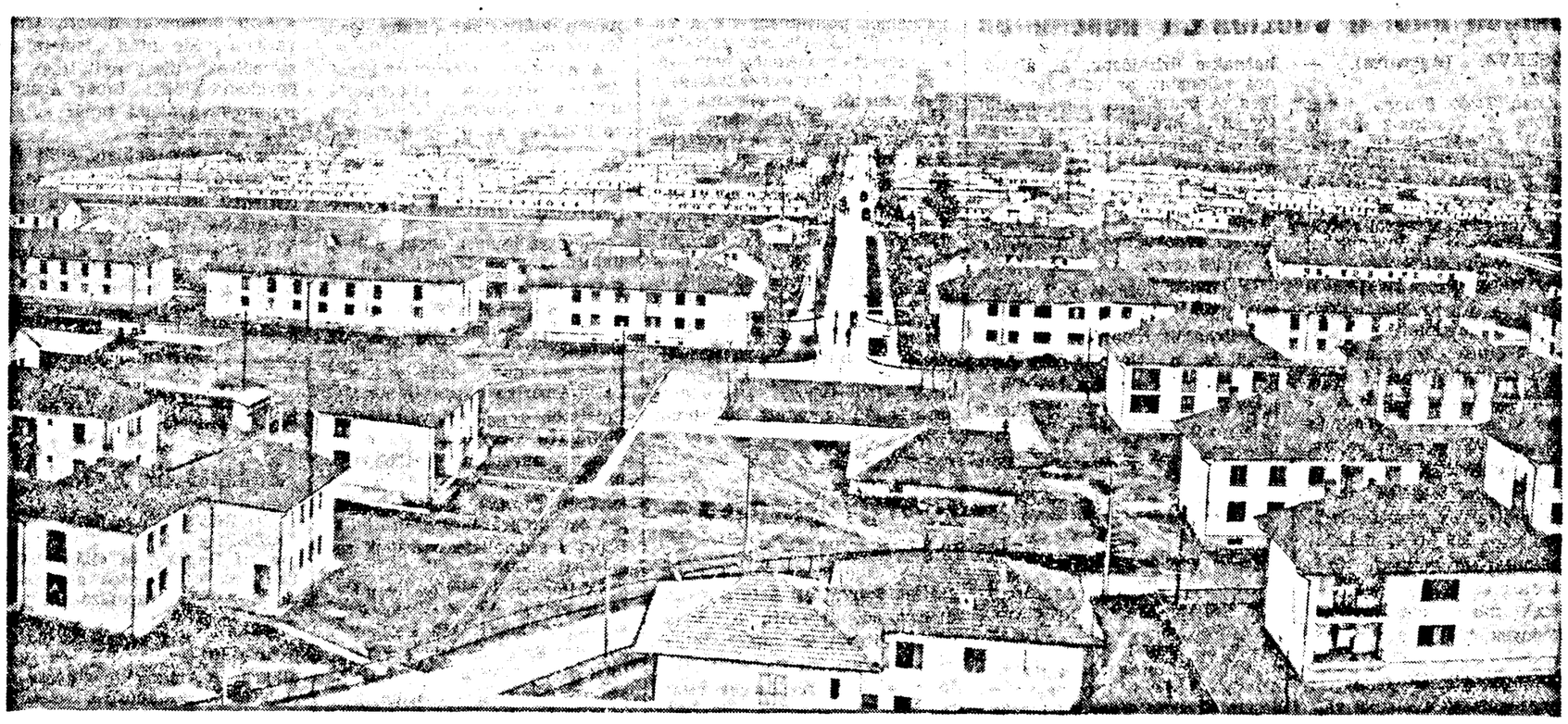

Népi demokratikus rendszerünk egyik nagyjelentőségü létesitménye a sävinesti rolan gyár. Az üzem munkásai számára korszerü, minden kényelemmel berendezett lakóházakat épitettek. Rövid idő alatt, szinte a földből nőtt ki az uj munkásváros. Képünkön Sävinesti 1961-ben

1944 AUGUSZTUS 23 1961

Hazánk fasiszta iga alóli felszabadulásának 17. évfordulója alkalmából az alábbi termelő- és fogyasztási szövetkezetek, kollektív gazdaságok pártalapszervezetei, vezetőtanácsai és IMSz szervezetei forrón üdvözlik egységeik valamennyi tagját és újabb jelentős sikereket kivánnak nekik a szocializmus drága hazánkban való felépítése kiteljesítésének művében.

VREMURI NOI termelőszövetkezet

Az Arad rajoni Fogyasztási Szövetkezetek Szövetsége

A kürtösi fogyasztási szövetkezet

A kürtösi Új világ kollektiv gazdaság

A kisszentmiklósi Vörös Csillag kollektív gazdaság

A temesvári Agronómiai Intézet mezőgazdasági- és állattenyésztési mérnököket képez ki

A felvételi vizsga szeptember 10-én 9 órakor kezdődik és az alábbi tantárgyakból áll:

- Természettudományok (Darvinizmus alapjai, növénytan, állattan) irásbeli és szóbeli.
- Vegytan, irásbeli és szóbeli.
- Matematika, szóbeli.

CRINUL kerámiai ipar TEMESVÁR

Óhajtanak

— lépést tartani a haladó technikával?
— növelni a termelést és a munka termelékenységét?
— Csökkenteni az önköltségi árat?
— kiváló minőségü terméket gyártani?
— idő- és energiamegtakaritást biztositani?
— teljes mértékben kihasználni a termelőfelületet?

Akkor

KORSZERÜSITSÉK ÉS AUTOMATIZÁLJÁK szárítóberendezéseiket, a NEMVILÁGITÓ „CRINUL" INFRAVÖRÖS KERÁMIAI SUGÁRZÓKKAL felszerelt INFRAVÖRÖS SUGÁR-ÁGYUK használata révén.

Mindennemű felvilágositásokat a „CRINUL" vállalat nyujt, Temesvár, II., Anton Pann utca 13. szám, telefon 30—44.

A Tartományi Átvevő Központ (székhelye: TEMESVÁR, Gheorghe Lazăr utca 26).

Ifjakat keres az alábbi foglalkozási ágakban való kiképzés végett

— LABORANSOK, gabonasilók és átvevő központok számára. (Beiratkozhatnak a hét elemi osztályt elvégzett, 14—16 esztendős ifjak).

— ELEKTROMECHANIKUSOK

— Technikusok a mezőgazdasági termékek tartósitására (Beiratkozhatnak a középiskolák érettségizett végzettjei, 17—25 éves korig).

Iskoláztatási idő minden foglalkozási ágban 2 év. Az iskoláztatás egész ideje alatt a tanulók ingyenes lakásban, ellátásban, tankönyvekben, felszerelésben, stb. részesülnek.

Részletes felvilágositással szolgál az Átvevő Központ személyzeti osztálya.

A Tartományi Múzeum megtekinthető minden vasárnap, kedden, szerdán és pénteken d. e. 10—13 és d. u. 17—20 óráig. Csoportos látogatás — legkevesebb 15 személy — a délelőtti órákban más napokon is lehetséges. Nyitva vannak az összes osztályok: a képzőmüvészeti, a régészeti osztály és az 1848—49-es forradalom muzeuma.

★

IPARMÜVÉSZETI KIÁLLITÁS nyilt a Tartományi Muzeumban (porcelán, szőnyeg, butorok, stb.). Megtekinthető minden vasárnap, kedden, szerdán és pénteken 10—13 és 17—20 óra között. Csoportos látogatás délelőtt más napokon is lehetséges.

Terjesd a VÖRÖS LOBOGÓT!

Az aradi DIMITROV üzem villanyhegesztőket alkalmaz

Az érdeklődők forduljanak az üzem személyzeti osztályához

A sütőipari dolgozók tovább tanulnak

Öt tartomány: Piolesti, Brassó, Arges, Iasi és Bukarest sütőipari vállalatainak mérnökei napok óta a fővárosi Pionierul és Proletarul kenyérgyárban tanulmányozzák a pékek versenyén elfogadott legjobb recepteket. Miután visszatérnek, vállalataiknál alkalmazzák a tanultakat. Igyekeznek tökéletesiteni a kenyér minőségét.

A TASZSZ hírügynökség nyilatkozata

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ hírügynökség nyilatkozatot tett közzé, amely rámutat, hogy az utóbbi időben bizonyos, a Szovjetunióval délen határos országokban, főként pedig Iránban és Törökországban fokozódik a gyanus katonai tevékenység.

F. év április végén a CENTO agressziv katonai tömb (volt bagdadi paktum) Ankarában rendes ülésszakot tartott. Az ülésszak részvevői — az USA, Anglia, Törökország, Irán és Pakisztán külügyminiszterei és más magasrangu kormánymegbizottai — határozatokat hoztak, amelyek e tömb katonai előkészületeinek további kiterjesztésére irányulnak a Közép-Kelet térségében.

Azt tervezik, hogy egy amerikai tábornokot nevezzenek ki e parancsnokság élére, jóllehet, mint ismeretes, az USA formálisan nem tagja a CENTO-nak és területi szempontból legalább 10.000 kilométer távolságra fekszik a Közép-Kelet térségétől. Előirányozták továbbá a CENTO egyesitett hadseregének és katonai parancsnokságának megalakitását.

A TASZSZ hirügynökséget felhatalmazták, hogy nyilvánosságra hozza a CENTO néhány szigoruan bizalmas okmányát, amelyekkel a Szovjetunió rendelkezik. A fentemlitett okmányokat azért ismertetik, hogy a szovjet és külföldi sajtó képviselői tudomást szerezzenek róluk.

Minden elfogulatlan embert, aki tudomást szerez ezekről az okmányokról, elsősorban meglepi a politikai és katonai rövidlátás, a CENTO stratégái által aprólékosan kidolgozott tervek nyilvánvalóan kalandor volta, valamint az, hogy a CENTO megszervezői nem tudják, vagy, ami valószinübb, nem akarják felmérni a világon fennálló reális erőviszonyokat és azt a halálos veszélyt, amellyel e tervek megvalósitása járna azokra nézve, akik ezeket kidolgozzák.

Vegyük például a bagdadi paktum katonai bizottságának jelentését, amelyet az USA, Anglia és a tömb másik három tagállamának fölöttes hatóságaihoz küldtek. Az okmány „A nukleáris csapások célpontjainak megválasztása" sokatmondó cimét viseli.

Ebből a dokumentumból kitünik, hogy az USA és a CENTO-országok még 1958-ban olyan terveket dolgoztak ki, amelyek leleplezik őket, hogy háborut készitenek elő a Szovjetunió és más békeszerető országok ellen. Amde a szovjet fegyveres erők, ha kénytelenek lesznek akcióba lépni, ez semmi esetre sem ugy fog végbemenni, amint azt a CENTO-beliek elképzelik, hanem ugy, amint a szovjet fegyveres erők szükségesnek találják majd az agresszor minél gyorsabb és teljes szétzuzására.

A CENTO megszervezői, tudatában lévén annak, hogy a Szovjetunió ellen irányuló bármilyen fegyveres támadási kisérlet már eleve el lesz fojtva, és hogy az agresszorokra elkerülhetetlenül kemény büntetés vár, előirányozták ugynevezett „nukleáris fedezetek" létrehozását egyes CENTO-országok területén. De miféle „fedezetek" ezek? Létrehozásukhoz nukleáris bombázásnak kell alávetni városokat és népes központokat, amelyek maguknak a CENTO tagállamainak — Iránnak és Pakisztánnak — a területén fekszenek.

A TASZSZ hirügynökség nyilatkozata a továbbiakban rámutat: a CENTO-beli atommániákusok számitásai azt célozzák, hogy a Törökországban, Iránban és Pakisztánban fekvő támaszpontokról galád támadást próbáljanak végrehajtani a Szovjetunió ellen, majd nyomban ezután romhalmazzá változtassanak városokat és népes központokat Irán és Pakisztán területén, előre megfontoltan halálövezetté változtatva e területeket. A fentemlitett országok területei ellen 40 atomcsapást irányoztak elő. Irán és Pakisztán kormánya ugyanakkor megengedi az amerikaiaknak és az angoloknak, hogy elkészitsék a terveit e rombolási övezeteknek, amelyek nagykiterjedésü térséget ölelnek fel, köztük olyan iráni városokat, mint Tabriz, Hamadan, Pehlevi, Kazvin, Burdzsnurd, Sahrud, Kuchan, Meshed, valamint egyes pakisztáni városokat. A nyilvánosságra hozott térképen fel vannak tüntetve Irán és Pakisztán ama nagy területei, amelyeket a pusztulás és a halál övezetévé akarnak változtatni.

A szóbanforgó tervek Közép-Kelet térségére vonatkoznak. De pontos értesülések vannak arról, hogy ilyen terveket kidolgoztak a NATO és SEATO agressziv katonai tömbökhöz tartozó országok tekintetében is.

Emlékeztetni kell rá, hogy a külföldi sajtóban megjelentek például hirek a Ruhr-vidék elpusztitását célzó tervekről.

Vannak adatok, amelyek arról tanuskodnak, hogy a CENTO terveinek értelmében semleges országok elleni gyalázatos támadást is előirányoznak. Igy például a fenti dokumentumokból kitünik, hogy a nukleáris bombázás célpontjául kijelölték Afganisztán számos vidékét, köztük Kabult is.

A TASZSZ hirügynökség nyilatkozata felhivja a figyelmet arra, hogy az agressziv körök nem vetnek számot elődeik történelmi tapasztalataival és azzal a körülménnyel, hogy a béke erői fokozott lehetőségekkel rendelkeznek ahhoz, hogy határozottan megfékezzék az agresszió erőit, szükség esetén pedig akár szét is zuzzák azokat.

A CENTO katonai főtitkárának jelentése utal arra, hogy a kidolgozott terveket elküldték Washingtonba és Londonba, hogy az USA és az Egyesült Királyság megfelelő szervei megvizsgálják azokat. Amint a CENTO dokumentumaiból kitünik, e megvizsgálás célja az volt, hogy jóváhagyják a nukleáris támadásokra kijelölt célpontokat és összehangolják a nukleáris bombázással kapcsolatos más tervekkel.

Mindezen dokumentumokból világosan kitünik, hogy a CENTO-t megszervező USA és Anglia legfelső katonai szervei döntő szerepet játszanak azon bünös agressziv tervek kidolgozásában, amelyek előirányozzák a lakosság tömeges kiirtását Irán nagykiterjedésü területein, továbbá Pakisztán és Afganisztán számos vidékén. Igy tehát az USA volt az, amely megállapitotta a nukleáris csapások célpontjait és repülőgépei ebből a célból végeztek felderitő repüléseket s ezért küldtek és küldenek továbbra is kémeket a Szovjetunió területére.

A dokumentumok a lehető legrosszabb szinben tüntetik fel a CENTO olyan tagállamainak politikai vezetőit, mint Irán, Törökország és Pakisztán.

A szovjet emberek szeretnék remélni, hogy Irán, Törökország és Pakisztán népei és személyiségei, akik megértik mindezen kalandok veszélyességét, éberségről tesznek majd tanubizonyságot és nem engedik meg, hogy országaikat ilyen kalandokba vonják be.

A közzétett dokumentumok nagy vonalakban a CENTO-ra vonatkoznak. De a szovjet kormány előtt nem titok, hogy hasonló agressziós terveket dolgoztak ki a többi katonai tömbök viszonylatában is. Nem véletlen, hogy a közzétett dokumentumok szövegében szó van róla, miszerint a CENTO-ban előirányzott nukleáris támadásokat „egybehangolják a NATO-val és az USA stratégiai léglerejével".

A közzétett dokumentumok fényében még nyilvánvalóbbá válik a NATO-országok és a nyugati propaganda egyes hivatalos személyiségei kijelentéseinek hamis volta, miszerint a nyugati hatalmak Európa szivében, Nyugat-Németországban foganatositott katonai előkészületeinek „védelmi" jellegük lenne.

Egészen természetes, hogy a szovjet kormány idejében levonta ezekből a tényekből az országa megvédésére szükséges összes következtetéseket.

A Szovjetunió fegyveres erői éberen őrzik hazánkat és minden szükséges eszközük megvan ahhoz, hogy meghiusitsák az agresszorok bármely mesterkedését.

Ugyanakkor a szovjet kormány, hiven a világbéke biztositását célzó politikájához, most és a jövőben is megtesz mindent, hogy az események veszélyes alakulásának elejét vegye. A szovjet kormánynak meggyőződése, hogy ez megvalósitható. E meggyőződés nemcsak a Szovjetunió erejéből fakad, hanem annak tudatából is, hogy a világ népei határozottan békét akarnak és képesek elháritani egy katonai katasztrófát.

Éppen ezért a Szovjetunió következetesen harcol a katonai veszély összes tüzfészkeinek felszámolásáért, az agressziós katonai előkészületek megszüntetéséért, bárhol is jelentkezzenek ezek.

Ismeretes, hogy a Szovjetunió kormánya nem kiméli erőit a nemzetközi feszültség enyhitéséért, a sürgős nemzetközi kérdések tárgyalások utján történő rendezéséért. A Szovjetunió következetesen a nemzetközi együttmüködés kiterjesztésére és az összes államokkal való kapcsolatok megjavitására törekszik, a békés egymás mellett élés elvei alapján.

A szovjet kormány arra törekszik, hogy megegyezésre jusson az USA-val, Nagy-Britanniával és más országokkal az általános és teljes leszerelés, a Németországgal való békeszerződés és a nyugat-berlini kérdés ennek alapján történő rendezése, valamint az összes katonai csoportosulások felszámolása tekintetében. Ezzel párhuzamosan, a Szovjetunió szükségesnek tartja, hogy leleplezze a béke ellenségeinek mesterkedéseit és egyes emberek bünös tevékenységét, akik a népek tudta nélkül ujabb háborut készitenek elő. A szovjet kormány szükségesnek tartja ugy cselekedni, hogy az államok s a népek lássák a reális veszélyt s éberségről téve tanubizonyságot, szilárdan védelmezzék a békét.

A Szovjetunió kormányának jegyzéke az USA kormányához

MOSZKVA. (Agerpres). — A Szovjetunió kormánya augusztus 18-án jegyzéket intézett az USA kormányához, s ebben kijelenti: a szovjet kormány mindenben támogatja a Német Demokratikus Köztársaság kormányának intézkedését, amelyiyel tényleges ellenőrzést létesitett Nyugat-Berlin határán, hogy utját állja az NDK és a szocialista közösség más országai ellen folyó nyugat-berlini felforgató tevékenységnek.

A szovjet kormány jegyzéke válasz az USA kormányának augusztus 17-i jegyzékére, azokkal az intézkedésekkel kapcsolatban, amelyeket a Német Demokratikus Köztársaság kormánya a Varsói Szerződés tagállamainak nyilatkozata értelmében a Német DK nyugatberlini határain őrizet és ellenőrzés céljából foganatositott.

A szovjet kormány, indokolatlannak minősiti és határozottan visszautasitja az USA kormányának jegyzékében foglalt tiltakozást.

A Német Demokratikus Köztársaság kormánya — hangsulyozza a szovjet jegyzék — a határon tett intézkedéseivel csupán azt a minden szuverén államot megillető jogát érvényesitette, amely lehetőséget ad érdekei megvédésére. Az államhatárokon alkalmazott rendszabályok az egyes államok belügye s az ezzel kapcsolatos határozatokhoz nincs szükség más kormányok elismerésére vagy jóváhagyására. Ezért az USA kormányának az a próbálkozása, hogy beavatkozzék a Német Demokratikus Köztársaság belügyeibe, teljesen indokolatlan és nem helyénvaló.

Amint a szovjet jegyzék hangsulyozza, Nyugat-Berlint a felforgató, diverziós és kémtevékenység központjává, a Német Demokratikus Köztársaság, a Szovjetunió és más szocialista országok ellen irányuló politikai és gazdasági provokációk központjává alakitották át. A dolgok odáig fajultak — hangsulyozza a jegyzék —, hogy Nyugat-Berlin lett a székhelye „az oroszországi népek felszabaditásáért küzdő amerikai bizottságnak".

Azzal kapcsolatban, hogy az USA kormánya augusztus 17-i jegyzékében az NDK intézkedéseit az 1945-ben megkötött „négyoldalu berlini statutum" megsértésének minősiti, a szovjet jegyzék a következőket irja:

„Rendkivül fejlett humorérzék kell ahhoz, hogy valaki azt állithassa, miszerint a Nyugat-Berlinben kifejtett tevékenység megfelel a négyoldalu kötelezettségeknek".

A szovjet jegyzék hangsulyozza, hogy az NSzK kormánykörei, a megszálló hatóságok támogatásával, Nyugat-Berlint a Német Demokratikus Köztársaság ellen irányuló szakadatlan gazdasági diverzió legfőbb támaszpontjává változtatták.

A Német Szövetségi Köztársaságnak a béke ügyével szemben ellenséges, agressziv militarista politikát folytató kormánykörei Nyugat-Berlint a szomszédos békeszerető szocialista államok ellen irányuló nyilt revansista gyülések és huligán tüntetések szinhelyévé tették. Nyugat-Berlinből a rádió és a televiziós adók utján tervszerü rágalmazó és bujtogató propaganda folyt és folyik a Szovjetunió, a Német DK és más szocialista országok ellen.

A szovjet jegyzék rámutat, hogy a jelen pillanatban az NSzK 50-nél több állami intézménye müködik Nyugat-Berlinben s ezek minden gátlás nélkül beavatkoznak a város összes ügyeibe, a Bundestag és a Bundesrat egyes szervei pedig jogtalanul igényt formálnak a város e részére, majd hangsulyozza, hogy ezek az állapotok a nyugati megszálló hatóságok elnéző magatartásának és közvetlen bátoritásának tulajdonithatók. Ezek a hatóságok már régóta nem teljesitik a négyoldalu egyezményekből fakadó kötelezettségeiket, „cserébe azokért a szolgálatokért, amelyeket Nyugat-Németország, mint az agressziv katonai NATO-tömb tagállama részéről kapnak".

A szovjet jegyzék rámutat, hogy az NDK hosszu éveken keresztül nagy türelemről tett tanubizonyságot ebben a felháborító és megengedhetetlen helyzetben. Az utóbbi időben, a német békeszerződés haladéktalan megkötésére és e szerződés alapján a nyugat-berlini helyzet normalizálására vonatkozó javaslatok előterjesztése után a Nyugat-Berlinből az NDK és más szocialista országok ellen irányuló felforgató tevékenység még nagyobb arányokat öltött.

Amint a szovjet jegyzék hangsulyozza, csupán a Német Demokratikus Köztársaság területén valósitották meg azt a programot, amelyet a Szovjetunió, az USA, Anglia és Franciaország közösen dolgozott ki Németország életének békés és demokratikus alapon történő megujhodására.

Nyugat-Németországban azonban a militarizmus ujjáélesztésének utján indultak meg s ott jelenleg ismét fejlődésnek indultak a béke ügyét veszélyeztető soviniszta és revansista erők, amelyek a hitlerista agressziót sugalmazták és megszervezték. A nyugati hatalmak mindehhez hozzájárultak, midőn durván megszegték a háboru utáni négyhatalmi egyezmények minden előirását.

A szovjet jegyzék rámutat, hogy a nyugati hatalmaknak a szövetségesek közötti egyezményekre vonatkozó utalásai teljesen alaptalanok, figyelembe véve azt is, hogy ezeket az egyezményeket Németország megszállásának időtartamára és e megszállás céljai érdekében kötöttek meg. Az elmult 16 és fél évben sok minden megváltozott. Megváltozott magának Németországnak az arculata is. Területén két önálló állam jött létre. Senkinek sincs joga beavatkozni e két német állam belügyeibe.

Ha a Német DK nyugat-berlini határán foganatositott védelmi intézkedések bizonyos muló kellemetlenségeket okoznak a város lakosságának — hangzik a szovjet jegyzék — ezért minden felelősség a megszálló hatóságokat és a Német SzK kormányát terheli.

A szovjet jegyzék rámutat, hogy a Német Demokratikus Köztársaság kormánya által hozott intézkedések ideiglenes jellegüek.

Amint a szovjet jegyzék ismételten hangsulyozza, a Németországgal való békeszerződés megkötése és a nyugat-berlini helyzetnek ezen az alapon történő rendezése nem csorbitja egyik fél érdekeit sem, hanem az összes népek békéjét és biztonságát fogja szolgálni.

A Szovjetunió Külügyminisztériuma ugyanaznap a kormány hasonló tartalmu jegyzékeit intézte Anglia és Franciaország kormányaihoz, válaszként augusztus 17-i jegyzékeire.

Napjaink sürgető problémája a békeszerződés aláirása a két német állammal

PARIZS. (Agerpres). TASZSZ: Napjaink sürgető problémája lett a békeszerződés aláirása a két német állammal és Nyugat-Berlin szabadvárossá való átalakitása — hangoztatja Spanyolország Kommunista Pártjának Párizsban közzétett nyilatkozata. E kérdések gyors megoldásától függ az egyetemes béke fenntartása, egy borzalmas termonukleáris háboru megelőzése.

A nyilatkozat kifejti, hogy a NATO agressziv tömbbe bevont Nyugat-Németország állandóan veszélyezteti a békét Európa szivében. Nyugat-Németország területén az amerikai fegyveres erők atomfegyvereket halmoztak fel. Nyugat-Németország kiképzés végett csapatokat küld azokba az országokba, amelyek nemrégen még a hitlerista agresszorok miatt szenvedtek. Nyugat-Németország Spanyolországot és több más országot katonai atomiparának és hadseregének támaszpontjává igyekszik változtatni. Nyugat-Németország revansista vezetői folytatják a Szovjetunió és a kommunizmus elleni hitlerista „keresztes hadjáratot" s a jelenlegi európai határok revizióját követelik.

A nyilatkozat a két német állammal való békeszerződés megkötésére tett szovjet javaslatokra utalva hangsulyozza, hogy a békeszerződés megszüntetné a Németországgal való hadiállapotot és lehetővé tenné a helyzet normalizálását, a revansizmus veszélyének felszámolását és a nyugat-berlini kérdés rendezését.

Abban az esetben, ha a nyugati hatalmak visszautasitanák, a Szovjetunió megköti a békeszerződést a Német Demokratikus Köztársasággal s ezzel „nagy szolgálatot tesz az egész emberiségnek". Semmiféle fenyegetőzés nem akadályozza meg a Szovjetuniót, hogy megtegye ezt a fontos lépést a világbéke megszilárditása utján.

Spanyolország Kommunista Pártjának nyilatkozata befejezésül felszólitja az egész spanyol népet, hogy a két német állammal való békeszerződés megkötése és a nyugat-berlini kérdés rendezése érdekében támogassa a nagyhatalmak közötti tárgyalások gondolatát, követelje a spanyolországi amerikai csapatok kivonását, valamint a Franco-kormány és az Egyesült Államok közti katonai szerződések hatálytalanitását.

A nyugati hatalmak mérlegeljék reálisan a berlini helyzetet

A Tribune cimü laburista hetilap felhivással fordult a nyugati hatalmakhoz, hogy mérlegeljék reálisan a berlini helyzetet és kezdjenek tárgyalásokat a német kérdés békés rendezése céljából. A Nyugatnak — irja a Tribune — nincs semmi jogalapja, hogy tiltakozzék az NDK-nak a nyugat-berlini övezet határőrségének megerősitésére tett intézkedései ellen.

A Tribune a leghatározottabban visszautasitja Adenauer azon provokációs felhivását, hogy létesitsenek embargót a Kelet és Nyugat közötti kereskedelemben és kéri, hogy a nyugati hatalmak lépjenek a tárgyalások utjára.

„Egyetlen nyugati vezetőnek sincs oka az idegeskedésre — irja a lap. — A Nyugatot nem provokálták a harmadik világháboru megkezdésére. Mint volt szövetségest, a Nyugatot arra szólitották fel, tegyen pontot a második világháboru után. Ez a cél egyaránt megfelel mind a Nyugat, mind a Szovjetunió érdekeinek".

E cél megvalósitása „egyszerü elismerését jelentené annak, hogy a háborut megindító harmadik birodalom vesztébe rohant, hogy a háboru idején elpusztult szovjet emberek milliói feljogositják a Szovjetuniót biztonsága megvédésére és hogy a németeknek el kell ismerniök háborus szövetségeseink — Lengyelország és Csehszlovákia — jelenlegi határait".

A Times an Tide hetilap felszólitja a nyugati hatalmakat, ne engedjenek Adenauer nyomásának és „jelentsék ki nyiltan": ellenzik az Odera-Neisse vonaltól keletre fekvő területekre támasztott nyugatnémet igényeket.

„A Szovjetunió gyanakvással viseltetik Nyugat-Németország iránt — irja a hetilap — és mindenki, aki olvassa a nyugatnémet politikusoknak a keleti területek visszacsatolásáról elhangzott beszédeit, nem vádolhatja tulzott gyanakvással a Szovjetuniót. Amerikának és Angliának nyiltan arra kell törekednie, hogy elismertesse Németország jelenlegi Odera-Neisse-i határait".

A hetilap hangsulyozza, hogy a nyugati hatalmaknak a nyugat-berlini status-quo fenntartására felhozott érvei nem helytállóak. A „teljes szilárdság" álláspontja elfogadhatatlan mind a saját szempontjukból, mind pedig a semleges országok szempontjából". A hetilap „nevetségesnek" minősiti az NDK létezésének elismerését megtagadó nyugati hatalmak politikáját.

Kiállitás a CENTO titkos dokumentumaiból

MOSZKVA. (Agerpres). TASZSZ: Augusztus 18-án a világ legnagyobb sajtóügynökségeinek és lapjainak, rádió- és televiziós állomásainak tudósitói megtekinthették a CENTO szigoruan titkos okmányainak fotokópiáit, amelyek leleplezik a nukleáris háborura készülődő agressziv tömb szervezőit.

Ezekről az okmányokról tesz említést a TASZSZ hirügynökség augusztus 18-i nyilatkozata.

Az okmányok fotokópiáit és — az atomtámadások végrehajtása céljából — ezek alapján elkészitett térképet megtekintés végett a TASZSZ hirügynökség épületében állitották ki.

A kiállitást a szovjet sajtó, a külföldi sajtó és rádió számos képviselője tekintette meg.

A meggondolatlan amerikai politika ellen tiltakoznak

NEW YORK. (Agerpres). A Gazette and Daily egyik vezércikkében kétségbe vonja az amerikai politika helyességét, mivel ez a politika azt a célt követi, hogy Nyugat-Németországot még nagyobb mértékben revansista, reakciós államma változtassa és nukleáris fegyverrel lássa el.

A lap nyugtalanságát fejezi ki Nyugat-Németország felfegyverzése miatt s többek között ezeket irja: „A befolyásos amerikai körök a két háboru közötti időszakban előmozditották Németország megerősödését, pontosan ugy, ahogyan mi segitünk most Adenauer kancellárnak egy jól felfegyverzett német állam létrehozásában".

A lap figyelmezteti a Nyugatot, hogy minden valószinüség szerint fizetnie kell majd a német revansisták megerősitéséért, s igy fejezi be cikkét: „Teljes joggal hihetjük, hogy a németek önzők s hogy kényük-kedvükre fognak cselekedni, amint nyeregben érzik magukat. Jobb, ha ezzel tisztába jövünk, mielőtt a német politikusok kelepcéjébe esnénk".

Egyes amerikai lapok további leveleket közölnek olvasóiktól, akik tiltakoznak a Nyugat-Berlin kérdésében folytatott meggondolatlan amerikai politika ellen.

German Titov látogatást tett abban az üzemben ahol a Vosztok-2-t készitették

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ: German Titov őrnagy, ürhajós-pilóta a Vosztok-2 ürhajó épitőinek ajándékozta az ürrepülés alatt vezetett naplóját — jelenti a Pravda augusztus 19-i számában, amelyben tudósitást közöl Titov látogatásáról abban az üzemben, ahol a Vosztok-2-t tervezték és épitették.

Titov látogatása alkalmával az üzemben nagygyülés zajlott le, amelyen felszólalt a szakszervezeti elnök, German Titov és Jurij Gagarin, az első szovjet ürhajós. A nagygyülésen a hármas számu ürhajós és más ürhajós-jelöltek is részt vettek.

A nagygyülés után az ürhajósok elbeszélgettek az üzem szakembereivel és munkásaival. A beszélgetés során az ürhajósok rámutattak, hogyan tökéletesithetők az ürhajók, hogy a repülések minél kényelmesebb körülmények között folyjanak le.

Beszélgetés közben felmerült az a kérdés, hogy a nőkből válhatnak-e ürhajósok. Az általános vélemény az volt, hogy — igen. A beszélgetés főleg akörül forgott, hogyan lehetne még jobban megszervezni a jövő ürrepüléseket. Kiemelték, hogy a jövő ürhajósoknak nem kell feltétlenül pilótáknak lenniük, hanem tudósok vagy mérnökök is repülhetnek.

Ujabb repüléseket kell előkészitenünk. Eljön az idő, amikor ürhajók repülnek majd a Hold és a Naprendszer más bolygói felé — erre a következtetésre jutottak a találkozó résztvevői.

Ernesto Guevara Argentinába érkezett

BUENOS AIRES. (Agerpres). A France Presse hirügynökség jelentése szerint Ernesto Guevara, kubai iparügyi miniszter augusztus 18-án Buenos Airesbe érkezett. Ugyanezen a napon Ernesto Guevara megbeszélést folytatott Arturo Frondizivel, az Argentin Köztársaság elnökével, és ennek folyamán az amerikai földrészt érintő különböző kérdéseket vitatták meg.

Ernesto Guevara:

Kubát Latin-Amerika gazdaságilag legfejlettebb országává változtatjuk

MONTEVIDEO. (Agerpres). Uruguay fővárosának lakosai zsufolásig megtöltötték az egyetem előadási termét, az Egyetem teret és a környező utcákat, hogy meghallgassák a pánamerikai gazdasági és szociális tanács Punta del Este-i értekezletén részt vevő Ernesto Guevara kubai iparügyi miniszter beszédét.

„Szivélyesen üdvözöljük Guevarát!" — Ez a felirat állott az egyetem épületének homlokzatán. A Guevara köszöntésére egybesereglett uruguayiak ütemesen kiáltották: „Kuba igen, jenkik nem!"

A gyülésen elmondott beszédében Guevara kijelentette, hogy a földreform, Kuba iparositása és az uj piacok megteremtése — a hatékony gazdasági fejlődés érdekében tett legfőbb szükségszerü intézkedések.

Guevara hangsulyozta, milyen hatalmas jelentősége van a széles néptömegek részvételének az ország gazdasági átalakitásában és az első négyéves terv valóraváltásában. A nép elhatározta, hogy 1965-ig Kubát Latin-Amerika gazdaságilag legfejlettebb országává változtatja, mondotta Guevara. Ez reális feladat, mivel a legfőbb termelőeszközök ma már a nép kezében vannak. A nép akarategysége napról-napra erősödik. Kuba a szocialista országok segitségét élvezi.

Az imperializmus — mondotta a továbbiakban Guevara — az összes népek közös ellensége lett Ezért az ellene folytatott harcban nem szabad türni az erők megoszlását. Kuba példája is igazolja ezt.

Guevara hangsulyozta, hogy a győzelem kivivásához demokratikus és békés eszközöket kell alkalmazni.

Guevara beszédét a helyi rádió közvetitette.

A gondos szervezés és a részvevők fegyelmezettsége ellenére a gyülésen provokációk történtek. Az első ilyen provokációt még Guevarának az egyetemre való megérkezése előtt követték el. Egy reakciós szervezet néhány tagja behatolt az egyetem épületébe és könnyfakasztó bombákat dobott. Guevara beszéde után „ismeretlen személyek" tüzet nyitottak az egyetem előtt. Emar Arbelio Ramires egyetemi tanár sulyosan megsebesült.

Az egyetem épülete előtt állomásozó megerősitett rendőrosztagok, ahelyett, hogy a provokatőrök ellen léptek volna fel a gyülés részvevői ellen forditották fegyverüket. A rendőrök könnyfakasztó bombák segitségével szétszórták a hallgatóságot.

J. Gagarin, a világ első ürhajósa Budapestre érkezett

MOSZKVA. (Agerpres). — TASZSZ: Jurij Gagarin, a világ első ürhajósa és felesége augusztus 19-én Magyarországra utaztak.

Gagarin a Magyar Szocialista Munkáspárt KB és a magyar kormány meghivására utazott Budapestre.

A Vörös Lobogó szerkesztősége és kiadóhivatala: Karl Liebknecht utca 3—4 szám. Telefon: Szerkesztőség: 30-87, 16-92, 35-69. Kiadóhivatal: 16-92. Nyomda: 30-98, 20-77. Tip. IOIL Arad.